

GÜNAHLAR VE SEVAPLAR*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ alâ hayri halkihî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

لَا يُصَلِّي أَحَدُكُمْ فِي الثَّوْبِ الْوَاحِدِ لَيْسَ عَلَيَّ
عَاتِقِيهِ مِنْهُ شَيْءٌ

(حم.خ.م.د.ن.ش.عب.ع.ن.أ.ب.ى.هريرة)

RE. 488/11 (*Lâ yusallî ehadüküm fi's-sevbi'l-vâhidi leyse alâ âtikayhi minhü şey'ün.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümleinizden razı olsun... Allah'ın rahmeti, bereketi, lütfu, ihsanı, ikramı, dünya ve ahirette üzerinize olsun....

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafa SAS Hazretlerinin hadislerinden bir demet, *Ramûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis mecmuasının, 488. sayfasının 11. hadisinden itibaren okumaya devam etmek istiyoruz.

Bu hadîs-i şeriflerin okunmasına ve izahına geçmeden önce Peygamber SAS Efendimiz'in ruhuna hediye olmak üzere ve onun cümle âlinin, ashabının, etbânının ve sâir enbiyâ ve mürselîn ve evliyâullahın ve hâssaten Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ve onların halifelerinin, müridlerinin, muhiblerinin ruhlarına hediye olması için;

Okuduğumuz kitabı te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddîn Hocamız'ın ruhu için, kendisinden feyz aldığımız Mehmed Zahid Kotku Hocamız'ın ruhu için, bu hadislerin bize kadar gelmesine emek sarf etmiş olan alimlerin, râvilerin ruhları için;

Bu beldeleri fethetmiş olan şehidlerin, fatihlerin, gazilerin, mücahidlerin, sonra düşman istilasından kurtarmak için çalışan muvahhidlerin ruhları için; cümle hayrât u hasenât sahiplerinin ve bilhassa şu camimizin bânîsi İskender Paşa'nın ve bunu tekrar tekrar tamir edip canlı, temiz, pak, hizmete âmâde tutmak için, mâlen, bedenen ve maddeten yardımcı olanların, kendilerinin ve geçmişlerinin ruhları için;

Uzaktan ve yakından buradaki hadîs-i şerif meclisine, hadisleri dinlemek üzere teşrif etmiş olan siz kardeşlerimizin, âhirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhları için; biz yaşayan müslümanların da Rabbimiz'in rızasına uygun, Peygamber Efendimiz'in sünnetine muvâfık yaşayıp, huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varmamıza vesile olması için, buyurun bir Fâtîha, üç İhlâs-ı Şerif okuyalım, öyle başlayalım!

.....

a. Omuzunuz Açıkken Namaz Kılmayın!

Mukaddimedede metnini okumuş olduğum hadîs-i şerif, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet edilmiş. Ahmed ibn-i Hanbel'de Buhârî'de, Müslim'de ve Ebû Dâvud'da olan bir hadîs-i şerîf.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹

لَا يُصَلِّي أَحَدُكُمْ فِي الثَّوْبِ الْوَاحِدِ لَيْسَ عَلَيَّ
عَاتِقِيهِ مِنْهُ شَيْءٌ

(حم.خ.م.د.ن.ش.عب.ع.ن.أ.ب.ي.هريرة)

¹ Buhârî, *Sahîh*, c.II, s.94, no:346; Müslim, *Sahîh*, c.III, s.96, no:801; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.253, no:531; Neseî, *Sünen*, c.III, s.230, no:761; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.223, no:3018; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.276, no:845; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.137, no:6262; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.117, no:7664; Tahâvî, *Şerhü'l-Maânî*, c.I, s.382, no:2090; Abdürrezzak, *Musannef*, c.I, s.353, no:1375; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.I, s.349, no:3549Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.334, no:19134; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVII, s.181. no:17884.

RE. 488/11 (*Lâ yusallî ehadüküm fi's-sevbi'l-vâhidi leyse alâ âtikayhi minhü şey'ün.*)

“Omuzunda ondan hiçbir şey olmadığı halde, tek bir örtü ile sizden biriniz namaz kılmasın!”

Mâlûm, kıyafetler bölgelere göre, iklimlere göre, örflere, âdetlere göre değişiklik gösteriyor. Suudi Arabistan, Peygamber Efendimiz'in diyarı Hicaz sıcak bir ülke... Sonra onun yaşadığı devirde giyim kıyafet imkânları, terzilik, dikiş imkânları, dokuma imkânları bilhassa orada zayıf. Kumaş dokunması, kumaş biçilmesi, elbise yapılması, dikilmesi ve bunlar gittikçe zamanla gelişen şeyler. Onlar pek oralarda kuvvetli değil.

İnsanların eski devirlerde yaptıkları ne olmuş? İcabında hayvan postlarına bürünmüşler. Peygamber Efendimiz'in de sahabesinden yoksulluk dolayısıyla kumaş bulamadığı için, dokumayı alacak parası olmadığı için, posta bürünenler var. Hatta yağmur yağdığı zaman, o postlar temiz bile olsa, mâlum postun bir kokusu olur, iyi ilaçlanmadığı zaman kendine mahsus kokar. Bir de dışarıda ıslanıp gelmişse, yünün kendine mahsus bir kokusu olur.

Bazı zengin kişiler rahatsız olmuşlar da Peygamber Efendimiz'e hatta teklif etmişler, demişler ki:

“—Yâ Rasûlallah, biz bunların, böyle fakir fukaranın arasında olmaktan rahatsız oluyoruz. Yünlü kıyafetleri ağıl gibi kokuyor. Bize ayrı meclis, yüksek bir meclis yap! Ayrı toplantı yap bizim için. Bizimle ayrı sohbet eyle...” gibi teklifleri olmuş.

Kur'ân-ı Kerîm'de Allah-u Teâlâ Hazretleri zenginlerin, oçalımlıların teklifini hoş görmüyor; o samimi ama kıyafeti mütevâzı olan kimselerle beraber olmayı Efendimiz'e tavsiye ediyor:

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدْوَةِ
وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ
تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا
قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا

(كهف: ٢٨)

(*Va'sbir nefseke mea'llezîne yed'üne bi'l-gadâti ve'l-aşıyyi yürîdüne vechehû*) “Sabah akşam Rablerine, onun rızasını dileyerek dua edenlerle birlikte candan sebat et! (*Velâ ta'dü aynâke anhüm türîdü zînete'l-hayâti'd-dünyâ*) Dünya hayatının süsünü isteyerek gözlerini onlardan çevirme. (*Velâ tuti' men ağfelnâ kalbehû an zikrinâ ve'ttebea hevâhü ve kâne emruhü furutâ*) Kalbini bizi anmaktan gafil kıldığımız, kötü arzularına uymuş ve işi gücü aşırılık olan kimseye boyun eğme!” (Kehf, 18/28)

Bu ayetlerden ve sebab-i nüzûlü olan hadiselerden biliyoruz ki, kıyafeti olmadığı için, böyle hayvan postlarını kendisine örtü edinenler de varmış.

Bir şahsı görürlermiş, namazı kılarmış o kişi sabahleyin, ondan sonra hemen kalkar acele camiden gidermiş. Derlermiş ki:

“—Peygamber Efendimiz’in mescidinde, onun mübarek meclisinde, niye bu kadar acele ediyor bu adamcağız? Otursa da duaları yapsa...”

Peygamber Efendimiz, namazdan sonra oturup güneş doğuncaya kadar ibadet etmeyi severdi. Bu camide de hocalarımızdan öğrendiğimize göre aynı şeyi yapıyoruz. Sabah namazının arkasından güneş doğup İşrak vakti gelinceye kadar oturup ilimle, irfanla, zikirle Kur’an’la meşgul olup, namaz kılmak çok sevaplı. Öyle yapmayı severmiş ama o şahıs gidermiş. Diyorlar ki:

“—Niçin gidiyorsun mübarek? Otursan da sevaptan istifade etsene kazansana...”

Cevabı şaşırtıcı, diyor ki:

“—Evimizde bir tek örtü var. Tek bir örtü var. O örtüye bürünüp ben camiye geliyorum, Efendimiz’in arkasında namaz kılmış olmak için. Namazı kıldıktan sonra hemen eve gidiyorum ki yol, mesafe uzun, hanım da örtünsün de namazını kılsın diye. Namaz mâlum örtülü, setr-i avret ile kılınacak. Hanım da örtünebilsin de, o da namazı vaktinde kılabilsin diye ondan acele ediyorum.” demiş.

Öyle anlaşılıyor ki Peygamber Efendimiz’in o mübarek cennetlik sahabesi çok sıkıntılar çekmişler.

Bizler nice günahlara batmış insanlarız. Nice nice nimetler içinde yüzüyoruz. Onların mânevî derecesi ne kadar yüksek, ne yoksulluklar çekmişler. Giyecekleri olmamış, yiyecekleri olmamış. Bir hurmayı birisi ağzında biraz emip ondan sonra ötekisine verip biraz emip, ondan

sonra ötekisi verip biraz emip, nöbetleşe oradan gıdalandıkları bile olmuş.

Çok sıkıntı çektikleri zaman hurmaları ortaya yığıp eşit olarak dağıttıkları olmuş. Efendimiz hiçbir zaman yanına gelen gıdayı, parayı, sadakayı, hayrı ertesi güne bekletmeyi istememiş, hemen dağıtmış. Öyle bir çevre, öyle bir topluluk, öyle imkânsızlıklar, mahrumiyetleri düşünün.

Peygamber Efendimiz diyor ki;

“—Sadece bir tek kıyafet ile omuzunuz açık, göğsünüz açık namaz kılmayın!”

Omuzu da örtmesi... İki çeşit var: Bir, asıl setr-i avret, avret-i galîze denilen bel ile göbek arasını erkeğin örtmesi lazım!

Dua etmiş Peygamber Efendimiz şalvar giyenlere:

“—Allah razı olsun, rahmetine erdirsin.” diye.

Şalvar giymek, dikişli bir don giyiyor. O çok büyük bir lüks ozaman. Ne mutlu ki, dikişli bir şey giyebiliyor ayağına, her tarafı güzel örtünüyor. Allah onları rahmetine erdirsin diye dua etmiş.

Ama o olmadığı zaman ne yapacak? Bir örtüyü şuradan şuraya çevirecek, buradan buraya çevirecek, peştamal yapacak kendisine, hiç olmazsa göbeği ile dizi arasını örtecek. Buna izar deniliyor ki peştamal filan demek, o mânaya geliyor.

Bugün dahi Yemenliler bazen o kıyafetlerle geziyorlar. Görüyoruz Hicaz'a gittiğimiz zaman.

Sonra Endonezya'dan, Malezya'dan gelen müslüman kardeşler bakıyoruz, ekseriya öyle bir peştamal tutunmuşlar. O normal kıyafetleri, dışarı kıyafetleri, öyle geziyorlar. Üstünde de bir şey bulunuyor ona da rida deniliyor. Rida, üzere giyilen, omuza alınan elbise.

Namaz Allah'ın huzuru olduğu için, âyet-i kerîmede de Allahu Teâlâ Hazretleri buyurmuş ki:

خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

(الأعراف: ٣١)

(*Huzû zîneteküm inde külli mescidin*) “Her mescidde ziynetinizi takın; güzel ve temiz giyinin; derbeder gitmeyin!” (A'raf, 7/31)

Üstünüz kirli paslı, tozlu topraklı, dağınık filan olmasın. Derli toplu gidin demek. “Takıp takıştırın, yüzükleri takın gidin!” mânâsına değil de... “Mescide giderken temiz, pak gidin!” mânâsına geliyor.

O sebepten, insanın kıyafetine dikkat etmesi lazım! Daha ciddi olduğu için, hem peştamal tutunup belden aşağısını örtmeli hem de üstünü örtmeli! Ama mahrumiyet varsa, ilk örtülecek yer bel ile dizi arası...

Biz şimdi el-hamdü lillâh bunları sadece birer hatıra olarak dinliyoruz, okuyoruz. Ne yapmamız lazım? El açıp hâlimize şükretmemiz lazım. Allah'a dua etmemiz lazım! Bugün bizim en fakirimiz, onların hepsinden çok daha imkân sahibidir. Su yok, gıda yok, yiyecek, içecek yok, ev dedikleri şey küçücük...

Biz gecekondü dedik mi burun kıvrırız. Daire küçük oldu mu daha büyük olsun isteriz. Bir oda daha olsa deriz. Odası olsa manzaralı olsa deriz. Manzaralı olsa, bir yazlık olsa bir kışlık olsa deriz. İnsanoğlunun arzularının sonu gelmez.

Allah da bizim memlekete vermiş. Şu bizim memlekette el-hamdü lillâh, eş-şükrü lillâh çok nimetlere sahibiz biz. Havası güzel, suyu güzel, suyu bol, meyvesi bol, sebzesi bol, her türlü imkâna sahibiz.

Allah dedelerimizden, ecdadımızdan razı olsun ki, Allah'ın dinini yaymak için buralara gelmişler, bu ülkeleri müslümanlaştırmışlar, ahâlisine İslâm'ı öğretmişler. Onlarla kardeş olmuşuz, kaynaşmışız. Buraları İslâm diyarı olmuş, bize miras kalmış çok büyük nimetlerle beraber...

Dedelerimizin güzel Müslümanlığının mükâfatının mirasını yiyoruz biz. Eğer bizim yaptıklarımıza göre Allah bize muamele edecek olsa, bizim başımıza taş yağması lazım. Daha hâlâ dedelerimizin mirasını yiyoruz. Başımıza taş yağmıyor da el- hamdü lillâh yaşıyoruz. Şu nimetlere bakın!

Ben şöyle bir manav dükkânının önüne durduğum zaman hayran oluyorum, mest oluyorum. Kırmızı kırmızı domatesler, renkli renkli karpuzlar, kavunlar, salkım salkım üzümler, sarı sarı muzlar, elmalar, sarısı, yeşili, goldeni bilmem starkingi ve sâiresi... Bunların hepsi nimet... Her bir nimete şükretmemiz lazım. Vermez ise Allah nereden bulacaksınız?

Şu yağmur yağmazsa ne yapacaksın? Yerden, pınardan su çıkmazsa neyi yiyeceksin? Bir hastalık gelirse kime yalvaracaksın? Zelzele olursa ne yapacaksın? Harp darp olursa, bunların hepsi elden giderse, düşman gelirse, kırbaç altında kalırsan ne olacak? Sulha, huzura el-hamdü lillâh, hürriyete el-hamdü lillâh, nimete el-hamdü lillâh, sıhhate el-hamdü lillâh, giyime el-hamdü lillâh, kuşama el-hamdü lillâh...

Şeyh Sa'dî kısadan söylemiş, diyor ki:

“—Bir nefes aldığı zaman, ömrün bir nefeslik daha uzuyor. Bir de geriye nefesini verdiği zaman, için ferahlıyor. Demek ki bir nefeste iki nimet var: Ömrün uzaması, için ferahlaması... O halde bir nefes için en aşağı iki tane şükür lazım:

“—Çok şükür yâ Rabbi, ömrümü uzattın!”

“—Çok şükür yâ Rabbi, beni ferahlattın!”

Nefes darlığı olana sor; boncuk boncuk böyle alını terler, nefes alamaz, bir türlü veremez. İdrar zorluğu olana zor; sen gidersin yüznumaraya şaldır şaldır, üstüne başına aldırılmazsın, rahatça idrarını yaparsın! O yaşlı adamlara bir sor bakalım, o ne nimetmiş. Onun için, Allah'ın bizim üzerimizdeki nimetlerini çok düşünelim.

Bu bize bir hatıradır. Tatlı hatıradır ki, vah Peygamber Efendimiz'le o mübarek sahabesi ne mahrumiyetler çekmişler diye, nimetlerimiz ne kadar çok diye biraz insafa geliriz. Şu bizim zalim nefislerimiz biraz Allah'ın nimetlerini görsün...

“—Biz lâayık mıyız bunlara? Değiliz yâ Rabbi! Bu bize liyakatimizden verilmiyor da, sırf senin lütfundan veriliyor yâ Rabbi! Bizi senin nimetlerini yiyip de sana isyan eden edepsizlerden etme ya Rabbi!” diye dua edelim.

Nimetin şükürünü eda etmek her müslümanın boynuna borçtur.

Müslümanın iki tane vazifesi vardır:

Birisi, Allah’ın verdiği nimetlere şükretmek... Şükran duygusu dolu olmak. Rabbine sevgiyle, saygıyla, muhabbetle teşekkür duygusuyla bağlı olmak.

Birisi de bir imtihan gelirse sabretmek... Hastalık gelir, ölüm gelir, dert, üzüntü, sıkıntı, keder gelir. O zaman da ne yapalım, hayatın cilvesi bu, o zaman da sabretmeyi öğrenecek müslüman.

“—Ben Allah’ın takdirini gözümün nurundan daha çok severim.” demiş sahabiden bir tanesi...

Ne mübarek insanlar... Duası makbul kimse. Birisine dua ediverdiği zaman hastası iyi oluyor, istediği oluyor. Gözü görmez olmuş, demişler ki:

“—Sen biliyoruz ki Allah’ın sevgili kulusun, duası makbul insansın. Bunu hep tecrübeyle anladık. Hastalarımızı sana getirdik diğer şeylerde, sen dua ettin, istediğin oluyor. Kendine de dua et de Allah gözünü gördürsün tekrar...”

“—Ben, Allah’ın takdirini, kaderini gözümün nurundan daha çok severim, öyle itiraz etmem.” diyor.

Kör olmaya razı, Allah'a itiraz etmeye razı değil. Ne büyük insanlar, ne zarif insanlar geçmiş! Onlardan ibret alalım. Allah bizi de ârif etsin, zarif etsin, kâmil etsin, kibar eylesin, saygılı eylesin, Allah'a sevgiyle bağlı eylesin...

Şimdi önüme yığıldılar gazeteleri, mecmuaları, haftalık dergileri, günlük gazeteleri. Bizim de vazifemiz, biraz da böyle basınla ilgili işlerimiz var. İncelemek zorundayız, Allah ıslah eylesin. Mecburuz, takip etmek zorundayız. Bakıyorum küfür küfür... Tepeden tırnağa isyan, karşı gelmek, küfür, saygısızlık, edepsizlik... Allah ıslah etsin. Çok iş düşüyor hepimize. Hepimize, hepimize... Ben burada bir haftada bir gün bir vaaz veriyorum. Siz haftanın altı günü hayatın içindesiniz, çevreniz var, başka insanlar var.

Hepimiz vaiz olmalıyız. Hepimiz İslâm'ın müdafii olmalıyız ki İslâm yayılabilsin. Yoksa zaten benim nasihatime muhtaç insan buraya gelmez ki... Bucak bucak kaçıyor. Zaten burada değil. Şu anda İstanbul'da değil. Ya Bodrum'da, ya Marmaris'te, ya Antalya'da, ya bilmem ne festivalinde, ya filanca eğlence yerinde. Kim bilir ne işlerle meşgul... Onun için çok iş düşüyor hepimize. Gururlanmayalım, kibirlenmeyelim, boş yere övünmeyelim!

“—Türkiye'nin yüzde doksan dokuzu müslüman...”

Değil, değil! İnsanların çoğu sapıtmış. Hem de ne çok günahsa... Mesela sana birisi gelse bir şey söylese, “Tevbe tevbe, estağfirullah olur mu hiç şöyle şey?” dediğin o şeyi yapıyorlar inadına.

Küfür olduğu için, imansızlık olduğu için, inkâr olduğu için, isyan olduğu için yapıyorlar. Şeytan damarlarına girince insanın... Onun için çok iş düşünüyor bize.

“—Elin edepsiz, azılı, şeytanlaşmış insanını, ben hocam bilgim az, nasıl yola getireyim?”

Sen kendini yola getir, bir. İlk kazanç bu... İlk işimiz kendimizi fire müslüman olmaktan kurtarmak. İlk önce kendimizi sâhil-i selâmete çekelim. Sağlam müslüman olalım, bir. Ondan sonra bizim sözümüzü kim dinler?

“—Benim hanım beni dinler, hayat arkadaşım, refîka-yı hayatım...”

Tamam, hanıma söz dinletelim veyahut hanımsa beyine söz dinletsin! Bizim şimdi bu vaazı kadınlar da dinliyor el-hamdü lillâh, beyimi yola getirmeye çalışayım.

“—Sonra çocuğum beni sever, anacığım diye, babacığım diye elimi öper, boynuma sarılır; tamam, ona söyleyeyim! Babacığıma nazım geçer, ona söyleyeyim! Filanca arkadaşım çok samimidir, ona söyleyeyim!” diyerek her gün bir müslüman kazanmaya çalışalım!

Elimizi ovuşturalım şöyle, kâr etmiş bir dükkâncı gibi, el- hamdü lillâh bugün bir insana hak yolu söyledim, öğrettim, İslâm’a kazandırdım diye. Bir insan sapacakken elinden tuttum, uçuruma yuvarlanmaktan kurtardım. Günah işleyecekken, şeytana uyacakken vazgeçirdim. Parasını şerre harcayacakken hayra harcattım diyebilelim. Yaptığımız işleri şuurla yapalım, iyi işler yapalım ve yaptırmaya gayret edelim.

Çünkü eğer bu kafayla, bu havayla gidersek, Türkiye dededen müslüman gelmiş bir ülke... Şöyle İstanbul'un Kadıköy yakasından Boğaziçi'nden, Marmara'dan İstanbul'a doğru bakarsan cami silüetleri göklere yükselmiş, yükselmiş, niyaz şeyleri gibi böyle cami cami, kubbe kubbe dolu. Şekil öyle ama İslâmî bakımdan ne duruma gelecek? İsveç gibi, Norveç gibi, Danimarka gibi, Avrupa gibi oluruz sonra.

“—Onlar nasıl?”

Sokaklarda çıplak geziyorlar. Sokaklarda kötülük yapıyorlar. Bâkire kız bulunmuyor. Namuslu kadın bulunmuyor. O hâle gelmiş. O felaket dalgası eğer bizim Türkiye'ye de gelir, burayı da istila ederse mahvolduk. Bak zaten iman gitti, Osmanlılar zamanında kardeş yaşayan halklar birbirlerine nasıl girdi, nasıl isyanlar, kavgalar, gürültüler, katliamlar, çoluk çocuk, kadın erkek öldürmeler oldu.

Neden? İmansızlık alameti... İman gitti, eski dostlar düşman oldu.

Şimdi Ermeni Kürt'e diyormuş ki:

“—Yahu sen de bendendin, Araplar geldi seni müslüman etti, benden ayırdı, dön!”

Sen İslâm'a gel! Madem ikimiz aynıyız sen İslâm'a gel. Hak din İslâm. Ötekisi eski, bozulmuş, kitabı tahrip olmuş, tahrifata uğramış, sen buraya gel! Beni küfre çekeceğine sen imana gel!

Bunun için çok çalışmalıyız. Nimetlere çok şükretmeliyiz. Vazifemizin çok olduğunu bilmeliyiz. Asıl işimizin Allah'ın dinine yardım etmek olduğunun şuuruna ermeliyiz.

“–Senin mesleğin ne?”

“–Avukat...”

“–Değil!”

“–Senin mesleğin ne?”

“–Doktor...”

“–Değil!”

“–Senin mesleğin ne?”

“–Tüccar...”

“–Değil!”

“–Senin asıl mesleğin Müslümanlığı yaymak...”

“–Hocam hiç öyle şey olur mu?”

Öyle olur. Peygamber Efendimiz'in kendisinin ve devrindeki bütün sahabesinin mesleği İslâm'ı yaymaktı. Tüccarlık, esnaflık onun vasıtasıydı, seyahat onun vasıtasıydı. Hepsi İslâm'ı yaymaya yönelik idi. Bizim dedelerimiz daha fütûhât olmayan bölgelere ticaret yoluyla gittiler İslâm'ı yaydılar. Afrika'ya, Endonezya'ya, Hindistan'a, Çin'e yaydılar, okyanuslara dayadılar. Asıl işimiz, asıl mesleğimiz Allah'ın dinine yardım etmek olduğunu, İslâm'a hizmet olduğunu hiç unutmamalım.

b. Oruç Tutmanın Mükâfatı

İkinci hadîs-i şerîfe geçiyoruz.

Ebû Saîd-i Hudrî Hazretleri'nden oruç hakkında bir hadîs-i şerîf rivayeti. Peygamber SAS buyurmuş ki:²

لَا يَصُومُ يَوْمًا عَبْدٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِلَّا بَاعَدَ اللَّهُ
بِذَلِكَ الْيَوْمِ وَجْهَهُ عَنِ النَّارِ سَبْعِينَ خَرِيفًا
(حب عن أبى سعيد)

RE. 489/1 (*Lâ yesûmu yevmen abdün fî sebîli'llâhi, illâ bâada'llàhu bi-zâlike'l-yevmi vechehû ani'n-nâri seb'îne harîfan.*)

(*Lâ yesûmu yevmen abdün fî sebîli'llâhi*)
“Bir kul Allah yolunda bir gün oruç tutarsa,
(*illâ bâada'llàhu bi-zâlike'l-yevmi vechehû ani'n-nâri seb'îne harîfan*) Allah-u Teâlâ bu gün mukabilinde o kulun zâtını cehennemden yetmiş sonbahar mevsimi uzaklaştırır.”

² Müslim, *Sahih*, c.VI, s.22, no:1948; Tirmizi, *Sünen*, c.VI, s.166, no:1548; Nesei, *Sünen*, c.VII, s.436, no:2219; İbn-i Mace, *Sünen*, c.V, s.245, no:1707; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.26, no:11226; İbn-i Hibban, *Sahih*, c.VIII, s.206, no:3417; Beyhaki, *Sünenü'l-Kübra*, c.IV, s.296, no:8235; Nesei, *Sünenü'l-Kübra*, c.II, s.98, no:2559; Beyhaki, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.398, no:3875; İbn-i Ebi Şeybe, *Musannef*, c.V, s.306, no:19722; İbn-i Huzeyme, *Sahih*, c.III, s.297, no:2112; Mizzi, *Tehzibü'l-Kemal*, c.XVI, s.291; Ebû Said el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.IV, s.342, no:10809; *Camiü'l-Ehadis*, c.XVII, s.186, no:17898.

Yetmiş yıl uzağa götürür. Bir günlük oruç sebebiyle onun zâtını cehennemden yetmiş yıl uzaklaştırır. Cehennemden uzaklaşır, cennete hak kazanır, cennete yaklaşır. Cehenneme düşme ihtimali kalmaz.

Muhterem kardeşlerim!

Herhalde çoğunuz biliyorsunuzdur, İslâm'da oruç sadece Ramazan'a mahsus değildir. Oruç her zaman vardır da Ramazan orucu farzdır. Mutlak tutulacak. Onun dışındaki zamanlarda serbesttir, istediği gün oruç tutar. İlle şu gün oruç tutacaksın diye mecburiyet yoktur. Öyle serbest olan oruçlara tatavvu' oruçlar derler, Allah'a kulluk olsun diye, sevap kazanayım diye tutulmuş olan oruçlar. Nafile oruçlar derler.

Nafile, Türkçe'de biraz başka mânaya kullanılıyor; boş yere mânasına.

“—Nafile uğraşma, ben bu senin dediğini yapmayacağım.” deriz Türkçe'de, “Boş yere uğraşma!” mânasına.

Ama nafile ibadet bu mânaya değil; farz olmayan, sevap kazanmak için yapılan ibadetlere nafile derler. Arapça'da mâna biraz değişik.

Meselâ, Türkçe'de misafir diyoruz. Misafir Arapça'da yolcu demek. Biz evimize gelen kişiye misafir diyoruz. Velev kapımızdaki, aynı apartmandaki komşumuz bile gelse;

“—Bize bu akşam kapı komşumuz misafir geldi.” deriz.

Halbuki misafir; yolcu, sefere çıkmış insan demek. Bu adam sefere çıkmadı ki, terliğini bile değiştirmede. şu kapıdan çıktı benim kapımı çaldı, bana geldi. Türkçede biraz böyle...

“–Bana müsaade eder misin?” diyoruz, “İzin verir misin?” mânasına. Araplarda *müsaade*, yardım etmek demek. Yardım mânasına geliyor. Nafile sözü de “sevap kazanmak ibadeti” demek; boş yere yapılan ibadet, akıntıya kürek demek değil. Onu bilersiniz.

Demek ki Ramazan’ın dışında oruç tutmak var.

“–Peki, oruç tutmak var da aç kalacağım ben, sevabı ne?” Burada bildiriyor: Bir gün Allah rızası için insan oruç tutarsa, yetmiş yıl uzaklaşır cehennemden. Bir gün daha tutarsa yüz kırk yıl, bir gün daha iki yüz on yıl. Cehennemden kurtulmasına, cehenneme düşmemesine, azap görmemesine sebep olur. Rahmete ermesine vesile olur. Cennete girmesine vesile olur.

Muhterem kardeşlerim!

İslâm’da ibadetlere böyle büyük vaatler veriliyor, bunların izah edilmesi lazım. Meselâ, *Lâ ilâhe illa’llah* diyen cennete girer. Bir oruç tutan şu sevabı alır. Bir hacca giden şöyle olur, böyle olur... diyoruz.

Meselâ, oruç tuttuğu zaman ne oluyor, tahlilini yapalım. Oruç tuttuğu zaman insan, önünde imkân olduğu, fırsat elde olduğu halde canının istediği bazı şeyleri yapmıyor. Karşısında su var, limonata bardağı böyle dışından terlemiş boncuk boncuk, buz gibi, tatlı, dışarıda hava sıcak, karpuzu kesmişler, kıpkırmızı devirmişler

şu tarafa bir tarafını, yanında da bir sarı renkli kavun, dışarıda hava sıcak. Ne var? Ye buyur. Yok oruçluyum. Olduğu halde yemiyor.

Nâmahreme bakmıyor. Harama değil, helâle bile, helâline bile yaklaşıyor. Yemek yemiyor, kötü huylardan uzak duruyor, bu nedir? Bu mühim bir iştir.

Bugün hapse giren insanların çoğu, suç işleyen insanların çoğu, kötülüğü bildiği halde kendisini yenemediği için kötülüğü işliyor:

“—Ne yapayım, kendime hâkim olamadım, dayanamadım. Baktım, adamın kesesinde para çok, şeytan dürttü, aldım kaçtım.” diyor.

Veyahut;

“—Çok sinirlendim, kendimi tutamadım, patlattım bir tane, ölüverdi.” diyor mesela.

İşte bu kendini tutmayı öğretme egzersizi önemli. Oruç insana bunu sağlıyor.

İslâm'ın bütün ibadetlerinde, hikmetlerini anlamasa bile farkına varmadan halkı kâmil insan olmaya götüren şeyler vardır, malzeme vardır. Oruçta bu malzeme vardır. Oruç tutan bir insan bir zaman gelir filozoflar kadar olgun, engin bir insan olur. Sinirlenmez, asabileşmez, sakin olur, sabırlı olur, kendini tutar, konuştuğu zaman dengeli, ölçülü olur.

Namaz kılan bir insan belirli saatlerde belirli işleri yapmaya alışır. İntizama alışır, günahlardan kendisini çekmeye alışır. Rabbinin huzurunda olduğunu, Rabbinin kendisini gördüğünü bilir. Ona karşı kulluk borcu olduğunu bilir vesaire...

Hacca giden insan, dünyanın birçok yerinde pek çok müslüman kardeşi olduğunu bilir. Bir gün gelip ölümün başına geleceğini bilir. Herkesin beyaz kefenlere sarılıp Arafat'ta toplandığı gibi, mahşer yerinde toplanacağını gözüyle görür gibi anlar filan...

İslâm'da her ibadette halk anlasa da anlamasa da büyük fayda vardır. Antibiyotik hapı ağzına alıp yutan herkes doktor mu? Herkes o antibiyotik ilacın vücutta mikrobu nasıl alt edeceğini biliyor mu?

“—Sen ötesine karışma. Şu hapı yut, yemekten sonra bir bardak suyla yut! Çay da içersen daha çabuk tesir eder.” diyorlar.

On beş dakika sonra, bakıyorsun ateşin kesiliyor. Cayır cayır ateşler içinde yanarken, oh rahatladım, hah yüzüm güldü filan diyorsun. Sen onun mekanizmasını bilmiyorsun ama o işini görüyor. Kıldığın namaz da, tuttuğun oruç da, yaptığın zikir de, okuduğun Kur'an da, verdiğin sadaka da öyle...Hepsinin derin derin hikmetleri var. Onun için İslâm'ın bütünüyle çok denenmiş bir yol bu.

Çok büyük zekâların, çok büyük dâhilerin inceleyip inceleyip de hayran kaldıkları bir dine sahibiz el-hamdü lillâh! Yalnız müslümanlardan değil, başka başka ülkelerin dâhilerinden de inceleyip müslüman olanlar var. Onun için yüzlerce, milyonlarca, milyarlarca kere denenmiş hak din üzere bizi Allah yaratmış, çok şükür. Her şeyi hikmetli, her şeyi güzel, her yaşağı güzel...

“—Müslümanlar da kaşları çatık insanlar, “O yasak, bu yasak!” diyorlar.

Gel bakalım buraya, ağzının içinden şu baklayı çıkart bakalım dilinin altından. Ne yasakmış?

“—Hiç içki içirmiyor.”

Fenâ mı yapıyor?

“—Kadına kıza da hiç baktırtmıyor.”

Fenâ mı yapıyor?

“—Canım biraz bakalım.”

Gel senin kardeşine, kızına bakalım, karına bakalım.

“—Öyle olmaz, benimkine bakmasınlar, başkasına baksınlar.”

Bu da olmaz.

İslâm’ın her yasağında hayır vardır. İslâm’ın her emrinde fayda vardır, velev meşakkatli de olsa.

“—İslâm savaşı emretmiş, kılıç dini...”

Evet biraz da kılıç dini, ne haber! Gözünü aç bak, cümle âlem savaşıyor. Biz müslümanları kuzu mu yapalım?

Herkes gelsin kıtır kıtır kessin. Elbette hem kılıç dini hem ilim dini, hem kalem dini hem kılıç dini. Elbette öyle olacak! Kılıcı bıraktığımız zaman mahvoluyoruz! Kılıç elimizde olduğu zaman “Sen haklısın!” diyor herkes.

Kıbrıs’ta haklarımızı tanıdılar mı? Girit’te haklarımızı tanıdılar mı? Yunanistan’da haklarımızı tanıdılar mı?

Bilmem milattan önceki yıllardan beri güya medenî olan insanlar, aç kurtlar gibi saldırdılar, paramparça parçaladılar herkesi. Onun için demişler ki:

Hâzır ol cenge eğer ister isen sulh u salâh.

İslâm'ın savaşı emretmesi de güzel. Adam öldürmeyi emretmesi de güzel, yerli yerinde.

“—Şu adamı öldür!”

Niye?

“—Kâtil...”

“—Madem o birisini öldürdü sen de onu öldür!” diyor.

Geçen gün bir arkadaş geldi, dert yanıyor bana:

“—Hocam, ben bir şirketin mes'ul bir kişisiyim. Birisi geldi, benimle ticaret yaptı. İki yüz milyon lira. Tamam, borcunu ödedi. Sonra geldi, bir daha ticaret yaptı. Şu kadar borç taktı, kaçtı gitti.” Neymiş? Adam daha önce banker olaylarında halkın parasını alıp dolandıran bir kimseymiş. Kanunlar onu o zaman tepelememiş, bu sefer daha büyük, milyarlarla zarar veriyor.

Suçluyu cezalandırmazsan cemiyet iflah olmaz.

“—Biraz da merhametli olalım.”

Hayır, suça merhamet olmaz!

İyiliğe teşvik olur, mükâfat, taltif olur, madalya olur; suça prim, haksıza, zalime prim verilmez. O zaman dünya altüstüne gelir, o zaman mahvoluruz. Adalet diye bir şey kalmaz, ticaret diye bir şey kalmaz, orman kanunu olur.

Ormanda bile yine düzenli bir kanun vardır, ormandan da beter olur.

O bakımdan suçluyu anında cezalandırmak lazım!

Cezalandırmayan bir mekanizma, bir sistem çöker.

Sen daha önce halkı milyarlar, milyonlar dolandırmış birisini cezalandıramamışsın, şimdi o ikinci defa cezalandırıyor, üçüncü defa cezalandırıyor. Almanya'da böyle bir şey yaptığı zaman, diyorlar, kendisinin mallarını müsadere ederler, akrabalarının mallarının müsadere ederler, canına okurlar. Ona merhamet etti mi cemiyet gider. Ya cemiyete merhamet edeceksin ya suçluya merhamet edeceksin.

Suçluya merhamet olmaz! Suçluya şefaathet olmaz. Kim böyle bir kimseye şefaathet ederse vebali üzerine olur. Şu adam hırsızdır ama hâkim bey sen benim akrabamsın, bu suçlu da benim dostum, sen buna cezayı verme... Şefaathet ediyorsun ona mesela. Hâkim akraban, gidip yüzün tutuyor, yüzüzlük yapıp söylüyorsun. Dînen sen vebal altına giriyorsun. Kötü bir kimseye şefaathet etti mi onun vizir ü vebal şefaathet edenin üzerine gelir. Edemezsin. İslam böyle.

Allah bizi İslâm'dan uzaklaştığımız için bu duruma düşürdü. Bu ülke bu duruma düşecek bir ülke değildi. Karmakarışık oldu. Ne ticaretimiz kaldı...

Protestolu senetler, aldatmacalar, dolandırmalar vesaireler... Ne aile düzenimiz, ne örfümüz, ne âdetimiz, ne ahlâkımız kaldı! Her şeyimiz

yağma... Tarihî eserlerimiz yağma... Maddî zenginliklerimiz yağma... Mânevî zenginliklerimiz harabe... Çok dikkat etmeliyiz.

Bu memleketin sahibi sensin, benim, bizleriz. Sen uyursan, ben uyursam bu böyle devam eder. Beldemize, memleketimize sahip çıkacağız. Ecdadımızın emanetine sahip çıkacağız kardeşlerim.

c. Belâların Gelme Sebebi

Ebû Hüreyre ve Ebû Saîd Hazretleri'nden rivayet edilmiş üçüncü hadîs-i şerîfe geçtik.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:³

لَا يُصِيبُ الْمَرْءَ الْمُؤْمِنَ مِنْ نَصَبٍ وَلَا وَصَبٍ
وَلَا هَمٍّ وَلَا حَزَنٍ وَلَا غَمٍّ، وَلَا أَذَى حَتَّى الشُّوْكَةِ
يُشَاكِّهَا إِلَّا كَفَّرَ اللَّهُ عَنْهُ بِهَا خَطَايَاهُ

(حب. عن أبى هريرة وأبى سعيد)

RE. 489/2 (*Lâ yusîbu'l-mer'e'l-mü'mine min nasabin, ve lâ vasabin, ve lâ hemmin, ve lâ hazenin, ve lâ gammin, ve lâ ezen, hattâ's-şevketü yüşâkühâ, illâ keffera'llàhu anhü bihâ hatâyâhu.*)

³ İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VII, s.166, no:2905; Ebû Hüreyre ve Ebû Saîd el- Hudri RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.XVIII, s.188, no:17905.

“İnsanın başına gelen her belâda onun bir günahı affolur. “ Sayıyor, buyuruyor ki; “Bir kişiye, âdemoğluna...” Hepimiz Hz. Âdem’in evladı değil miyiz? “Âdemoğullarına, erkek olsun kız olsun. (*Lâ yusûbu’l-mer’e’l-mü’mine min nasabin*) Âdemîzâdelere, mü’min bir kula bir meşakkat isabet ederse...”

Nasab, meşakkat, zorluk, yorgunluk demek. Bilhassa yolculukta insanın çektiği sıkıntılara *nasab* derler. Yola çıkıyor Allah yolunda, mesela diyelim, hacca gidiyor veyahut gazaya gidiyor, Afganistan’da dağlara tırmanıyor, kayalardan atlıyor, bilmem susuz kalıyor, sıkıntı çekiyor, terliyor, korkuyor, uykusuz kalıyor, üşüyor, öksürük oluyor, aksırık oluyor filan... Yolculuğun sıkıntı ve meşakkatleri. “Böyle bir meşakkat ki mü’min kula gelse...”

(*Ve lâ vasabin*) *Vasab* da ağrı demek. Vücudun başı ağrıdı, dizi ağrıdı. “Hay Allah romatizmalarım tuttu, eyvah migren ağrılarım hücum etti... Eyvah midemden şiddetli sancılar, safra kesem şöyle oldu, böbreklerim bilmem şey yapıyor filan...” Hastalıktan böyle ağrılar gelse...”

(*Ve lâ hemmin*) *Hemm*, üzüntü demek. İnsanı düşüncelere gark eden üzüntü...

(*Ve lâ hazenin*) “Üzüntü, mahzun olacak şey.

(*Ve lâ gammin*) “Gam, keder.” Böyle bir şey gelse.

(*Ve lâ ezen*) “Veyahut bir ezâ, kendisine eziyet veren bir durum hâsıl olsa, o kadar ki...”

(*Hattâ's-şevketi yüşâkühâ*) “Onun ayağına, eline batan bir diken bile olsa böyle bir meşakkat, bir ağrı, bir üzüntü, bir sıkıntı, bir gam, keder, bir ezâ kula isabet ettiği zaman...”

(*İllâ keffera'llâhu anhü bihâ hatâyâhu*) “Onun mukâbilinde Allah onun günahlarını, hatalarını mağfiret eder.”

Muhterem kardeşlerim!

Hiçbir şey boşa gitmiyor. Filanca kardeşim adalarda manzaraya, denize karşı balkonda çay höpürdetiyor, ben burada sıkıntı çekiyorum. Tamam. Onun nimetinin sorgusu var;

ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ

(التكاثر: ٨)

(*Sümme letüs'elünne yevmeizin ani'n-naîm.*)
“Nihayet o gün dünyada yararlandığınız nimetlerden elbette ve elbette hesaba çekileceksiniz, sorgu suale uğrayacaksınız.”
(Tekâsür, 102/8)

Ben sana şu nimetleri verdim mi ey kulum? Verdim. Sen bunların karşılığında kulluk vazifeni yaptın mı, yapmadın mı? Bunun şükrünü eda ettin mi, fakire hakkını verdin mi, diye sorgu sual olacak. Ona sorgu sual var. Sen burada meşakkat çekiyorsun, sana da meşakkatinden dolayı sevap var. Günahların afv ü mağfiret oluyor. Yapmış olduğun hataların bağışlanıyor, hesabından düşülüyor. Bir kâr oluyor, netice itibariyle insanın kârı oluyor.

O halde ne yapmamız lazım? O halde başımıza malımızda, canımızda bir musibet gelirse, İslâmî edebe göre sabretmemiz lazım! Şikâyet etmememiz lazım! Gevezelik edip anlatmamamız lazım başkasına... Anlattın mı sevabı kaçar. Anlatmayacaksın.

“—Nasılsın?”

“—El-hamdü lillâh, hâlîme hamdolsun.” diyeceksin.

Sıkıntını söylemeyeceksin.

Hacı Hasib Hocamızı anlatıyorlar tanıyanlar: İhtiyarlıkta prostat ağrıları varmış, çok sıkıntısı varmış. Yanında hizmetini gören arkadaşlarımız anlatıyor.

“—Misafirlerin yanında güleç yüzlü, misafirlere ikram ederdi, sohbet ederdi, onları diliyle ağırlardı, hiç sıkıntısını belli etmezdi.” diyor.

“—Misafirler gitti mi ‘Ahh, aman, Allah...’ İnleme ağrı sızı başlardı.” diyor.

Ama misafire duyurmazdı. Çünkü insanın kaşı kırışsa, çatılsa, alını kırışsa misafir rahatsız olur. Misafiri rahatsız etmemek için hiç belli etmiyor. O gittikten sonra iniltisine devam ediyor. Sabretmek...

Sabret!

إِنَّمَا يُوفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ

(الزمر: ١٠)

(*Innemâ yüveffes-sâbirûne ecrâhüm bigayri hisâb*) “Herkes mükâfatları sayıyla ölçüyle verilirken, sabredenlere mükâfatları ölçüye sığmayacak kadar, tarif edilmeyecek kadar çok verilir.” (Zümer, 39/10)

Sabrın mükâfatı çok büyük, güzel bir sabrın mükâfatı çok büyük, şerefi çok büyük...

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

(البقرة: ١٥٣)

(*Inna'llâhe mea's-sâbirîn*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri sabredenlerle beraberdir, sabredenlerin yanındadır.” (Bakara, 2/153)

Onun cephesindedir, ondan yanadır. “Sen kimden yanasın?” diyoruz ya, Allah sabredenlerden yanadır.

O bakımdan eğer sizi üzecek bir hadiseyle karşılaşırsanız bilin ki, onun arkasından bir mânevî fayda var, bir sevap var. Bir teselli olur insan. Şu hamal, şu iki yüz kiloluk yükü burnundan ter damlayarak, bacakları titreyerek niye taşıyor? Biraz sonra alacağı ücretin hatırına taşıyor. Geçim için taşıyor. Biz de başımıza bir sıkıntı meşakkat geldiği zaman bilelim ki arkasından ücret var, büyük ücret var.

Onun için sabredelim çünkü bu dünya hayatı da yeknesak gitmez. İnsan padişahken hapse düşer, zindanda cellatlar boğar insanı... Tarihten okumuşsunuzdur.

İran şahının meydanlara heykelleri dikiliyordu. Ondan sonra heykellerin biz parça parça

kırılmış yerlerde süründüğünü gördük, kendisi kanserden öldü, diyâr-ı gurbette kahrından öldü. Çocuklarının gününü görmedi.

Osmanlı padişahlarından bazılarının evlatları Paris parklarında, açlıktan bankların üzerinde ölmüşler.

“—Düşmez kalkmaz bir Allah’tır.” deniliyor.

Ne olacağı belli olmaz. Bakarsın bir fukaracık; “Yürü ya kulum!” dediği için Allah, zengin olur. Öteki zengin insan tepetaklak gider. Kàrun ertesi gün yerin dibine batar. Firavun suyun içine gark olur. Mazlumlar, esirler hür kurtulur. Bir zaman ezâ, cefâ görenler biraz sonra, “Oh ya Rabbi, çok şükür kurtulduk.” derler. Ama hepsi imtihandır. Bunların hepsi dünya hayatının cilveleridir, imtihanlarıdır. Ne ona, ne ona... Hiçbirine aldanmamak, imtihanı kaybetmemek lâzım!

Nimet geldiği zaman edebini bozmamak lâzım. Yapması gereken işleri yapmalı insan... Zekâtını vermeli, hayrını, hasenatını vermeli. El-hamdü lillâh... Bir memuriyet kazanmış, oturmuş şaşaalı bir koltuğa, emrinde, buyruğunda bir sürü imkân. Tamam, emret hayırlar yapılsın, yapılsın... Yarın öbür gün seni nasıl olsa alırlar. Bir zaman gelir bu koltuklar yapışık değildir, nasıl olsa seni oradan alırlar.

Alındığın zaman;

“—El-hamdü lillâh!” dersin. “Şu kadar ay, yıl hizmet ettim ama ne haram yedim, ne rüşvet yedim, ne haksızlık yaptım, ne fukaranın hakkını çiğnedim. Şu hayrı işledim, şu hayrı işledim, şu hayrı işledim, şu hayrı işledim...”

O da geçecek. O memuriyet de geçer. Fakirlik de geçer. Yedi çocuklu aile, iki yüz elli gram et bulamazken, sofrasına tepsi içinde bütün kuzu gelir. Bir zaman gelir, değişir.

Mekke-i Mükerreme’de bir şerîf bizi evine davet etti.

“—Biz, kırk sene önce fakirdik, yiyecek lokmaya muhtaçtık.” diyor.

Bize bir sofraya çıkarttı, buradan karşı duvara kadar, üstünde çeşit çeşit nimetler yiyoruz. İmtihan. O da imtihan, bu da imtihan. Fakirlik olunca sabredersek, zenginlik olunca şükredersek. Fırsat geçti mi iyilik yapacak.

Sıkıntı geldiği zaman, Allah’a bağlılığında zedelenme olmayacak. Bilin ki sizi üzen bir şey oldu mu, bir yorgunluk, bir sıkıntı, bir ezâ, hatta elinize bir diken battığı zaman canınız yandı mı, ondan bile size bir kâr vardır. İnsanlar hastaların kazandıkları mükâfatları bilseler, sıhhatli olmaktan çok sıhatsız olmayı isterlerdi.

Ama bir nokta var ki muhterem kardeşlerim, oraya bir bastırayım:

Peygamber Efendimiz, (*Lâ yusûbu’l-mer’e’l-mü’mine*) diyor.

“Müslüman kul için...” diyor. Müslüman olmayana hiçbir şey yok.

İman, şartı iman... İmanlı oldu mu, şükrederse sevap kazanır, sabrederse sevap kazanır. Meşakkate uğrarsa sevap kazanır, mükâfata ererse dünyada âhirette bahtiyar olur. Mü’min olmak; şartı bu...

Onun için insanın en kıymetli varlığı imanıdır. Seninen kıymetli varlığın kalbindeki iman cevheri. Çocuğunun kalbindeki iman cevheri. Onu kaptırtma hırsıza...

Onun hırsızları çoktur. Damarlarından dolaşırlar insanın, kalbine girmeye çalışırlar. Şeytanlar vardır. Cinlerin şeytanları vardır. Bir de insanların şeytanları vardır. Şimdi ondan kalem tuttular, mecmua çıkartmaya, gazete çıkartmaya başladılar. Koca koca laflar ederler, koca koca unvanları vardır.

شَيَاطِينِ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ

(الأنعام: ١١٢)

(Şeyâtînü'l-insi ve'l-cinni) “İnsanların da şeytanları vardır, cinlerin de şeytanları vardır.” (En'am, 6/112)

İnsanların da şeytanı var. Herkesin böyle arkasından kuyruk bekleme, boynuz bekleme kulaklarından. Mânevî bakımdan öyle kimisi. O bakımdan iman cevherini kaptırmamaya çalış. Çünkü her şeyin anası, anahtarı o iman cevheri. Her şey mü'mine.

Allah bizi şu bize ihsan ettiği imandan ayırmasın. Bizi âhir zaman Peygamberi Muhammed-i Mustafâ'ya ümmet eylemiş, onun şefaatine nail eylesin, yolunda daim eylesin...

d. Günahlar ve Belâlar

Bu Hasan-ı Basrî Hazretleri'nden mürsel olarak rivayet edilmiş bir hadîs-i şerîf. Peygamber SAS Efendimiz burada buyuruyor ki:⁴

لَا يُصِيبُ ابْنُ آدَمَ خَدَشُ عُوْدٍ وَلَا عُثْرَةُ قَدَمٍ وَلَا
اِخْتِلَاجُ عِرْقٍ إِلَّا بِذَنْبٍ وَمَا يَعْفُ وَاللَّهُ عَنْهُ أَكْثَرُ

(هـ.ب.ع. ن قتادة مرسل؛ ض. عن الحسن مرسل)

RE. 489/3 (*Lâ yusîbu'bne Âdem hadşu ùdin, ve lâ usretü kademin, ve la'htilâcu ırkin, illâ bi-zenbin ve mâ ya'fu'llàhu anhü ekserü*)

(*Lâ yusîbu'bne Âdem hadşu ùdin*) “Âdemoğlu'na bir ağacın batıp vücudunu yaralaması, kolunu çizdi, ayağına battı filan... Bir ağaç dalının verdiği bir tahriş, (*ve lâ usretü kademin*) veyahut ayağının kayması, düşmesi, burkulması, acıması; (*ve la'htilâcu ırkin*) veyahut bir yerinde damarının kıpırdanması, ağrı sızı olması vücudunda...” Neden dolaydır? (*illâ bi-zenbin*) “Bir günahtan dolaydır. Bir günah işlemiştir de ondan bu başına gelmiştir. (*Ve mâ ya'fu'llàhu anhü ekserü*) Affettikleri de çoktur Allah'ın...”

Bizim çektiklerimiz nedendir?

⁴ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.153, no:9815; Katâde RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIV, s.58; Hennâd, *Zühd*, c.I, s.249, no:431; Hasan-ı Basrî Rh.A'den.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.341, no:6849; *Câmiü'l-Ehadîs*, c.XVII, s.187, no:17902.

Belâ gelmez kula, kul azmayınca;

Kaza gelmez kula, Hak yazmayınca...

Başına bir belâ geldi. Sokakta birisi geldi çattı, şap diye bir tokat patlattı. Alt alta, üst üste karakolluk oldun. Neden? Dün akşam ne yaptığını bir düşün bakalım. Kim bilir ne edepsizlik yaptın, bunun cezası oluyor. Sabahleyin evden nasıl çıktın, filancaya nasıl bir muamele ettin de onun şeyi, yaptığın bir kusurun şeyidir.

Belâ gelmez kula, kul azmayınca;

Kaza gelmez kula, Hak yazmayınca...

Onun için böyle başa gelen bazı musibetler, belâlar insanın günahlarından dolayıdır. Ama günahlarından dolayı olduğundan, cezası burada verilmiş oluyor, kurtulmuş oluyor. İki defa cezalanmak yok. Bir suçtan hem dünyada hem ahirette cezalanmak yok.

Bir kimseye Peygamber Efendimiz zamanında hadd-i şer'î icrâ olundu. Şeriatin verdiği ceza tatbik olundu. O ceza tatbik olunurken, bir tanesi de aleyhinde ağır sözler söyledi. "Edepsiz, ahlâksız!" Bilmem ne, ne dediyse. Ağzını bozacak sözler söyleyince, Peygamber Efendimiz ona mâni oldu:

"—Hayır, öyle deme. O cezayla beraber o suç da siliniyor, affoluyor. İki defa ceza yok. Hem dünyada o cezayı görsün hem âhirette o cezayı görsün, olmaz." dedi.

O bakımdan yaptığımız günahlardan dolayı başımıza gelen gelir. Buradan çıkacak ders nedir?

Bir; günah işlememeye çalışalım, başımız belaya girmesin. Edebi bozmamaya, günah işlememeye dikkat edelim. Başımıza çeşit çeşit belâlar gelmesin diye.

İkincisi; başımıza bir şey gelmişse, hiç kabahati başkasında aramayalım. Kendimizi ıslah etmeye çalışalım!

“—Biz daha çok çok cezalara layığızdır, bu yine az geldi, yine ucuz kurtardık.” diyelim!

Çünkü hakikaten şairin birisi öyle diyor:

Her dem hatadır kârımız.

Dem, zaman demek. Her dem hatadır kârımız. Kâr da işte her anda yaptığımız iş hatadır ya Rabbi, diyor. Bir de kâr ticarete elde edilen menfaat mânasına geliyor.

Güya ömür bir sermayedir, işler yapıyoruz, kârımız ne? Kârımız yok hep hata... Bir de o mânaya geliyor. Nükteli bir söz söylemiş.

İşimiz çok. Bizim hakikaten cahilliğimiz olduğu için, İslâm'ı bilmiyoruz. Allah'ın niye kızdığını, neyi sevdiğini çok iyi tayin etmiyoruz. Pek çok insan Allah'ın gazabına uğrayacak işler yapıyor. Pek çok insan Allah'ın rızasını kazanacak şeyleri işlemekten kaçınıyor. Rızasını elde edemiyor. Onun için başımıza çok şeyler geliyor. Bu belâlar, bu memleketimizin sıkıntıları, başka İslâm ülkelerinin sıkıntıları onlardan. Allah bizi günahlardan korusun, şeytana uydurmasın...

e. Hasta Ziyareti

Beşinci hadîs-i şerîfe geldik.

Taberânî *Evsat*'ında Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

لَا يُعَادُ الْمَرِيضَ إِلَّا بَعْدَ ثَلَاثٍ

(طس. عن أبي هريرة)

RE. 488/4 (*Lâ yuâdu'l-marîdu illâ ba'de selâsin.*) "Hasta ancak üç günden sonra ziyarete gidilir."

Hasta ziyaret etmek lazım!

"—Bizim Ahmet Efendi yok ortalıkta. Ne olmuş?"

"—Hastalanmış."

"—Hadi hasta ziyaretine gidelim!"

"—Olmaz! Daha küçük bir hastalıktı, midesi bozulmuştur, akşam namazına yine gelecektir, basit bir şeydir." filan.

⁵ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.18, no:3503; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.18, no:3760; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.II, s.467; 1883; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.138; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.103, no:25188; Keşfü'l-Hafâ, c.II, s.376, no:3145; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XVII, s.191, no:17917.

Hasta ziyareti ancak üç gün şöyle yatırmışsa adamı, bayağı bir ciddi hastalıksa o zaman ziyaretine gidilir. Ötekisi için gerekmez. Mecburiyet yoktur. Giderse sevgiden gider. Gitmezse gitmesi gerekmez. Mühim bir şey değildir, gelip geçici, ufak tefek şeylere gerek yok.

f. Dış Görünüşe Aldanmayın!

Altıncı hadis-i şerif:

Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:⁶

لَا يُعْجِبَنَّكُمْ إِسْلَامُ امْرِئٍ حَتَّى تَعْلَمُوا مَا عُقْدَةُ
عَقْلِهِ

RE. 489/5 (*Lâ yu'cibenneküm islâmu'mriin, hattâ ta'lemû mâ akadehû aklehû.*)

(*Lâ yu'cibenneküm islâmu'mriin*) “Bir kimsenin müslüman görünümü, ibadetleri, taatleri, böyle takvâlı hâli görünümü sizi hayran bırakmasın. Hemen birden peşin beğenmeyin onu... (*Hattâ ta'lemû mâ akadehû aklehû*) Akı, fehmi, azmi onu hangi noktaya götürüyor, hangi zihniyete taşıyor, onu anlamadan hemen beğenmeyin. Hemen beğenmeyin.”

⁶ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.156, no:4642; Ukaylî, *Duafâ*, c.VIII, s.270, no:1949; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.I, s.132; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.88, no:943; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XIII, s.79, no:7053; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXVIII, s.536; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.IV, s.166; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.383, no:7059; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVII, s.193, no:17922.

Demek ki bir insanın değerlendirilmesi sadece ibadetine bakarak olmaz. Sadece sakalının uzunluğuna bakarak olmaz. Tamam, sakalı tam bir kabzalık, bir tutam, çok yakışıklı, kavuğu güzel, sarığı mükemmel, cübbesi yerli yerinde... Tamam, sol eline bilmem akik yüzük takmış. Şurasından misvakın ucu görülüyor. Seccadesi omuzunda... Bunlar dış görünüşler. Aklı ne âlemde? Aklı, akîdesi, düşüncesi, fikri ne âlemde? Bir konuş, bir hâlini anla. Bakalım ne zihniyette bir insan, ne kafada. Düşüncesi nasıl, onu anlamadan insanı değerlemeyin, diyor.

Hadîs-i şerîf; bir insanın gönlünün, kalbinin, niyetinin önemini gösteriyor. Şeklin arkasındaki özün, asıl perde arkasının önemli olduğunu gösteriyor. O şekli herkes yapabilir. Gelir Türkiye'ye müslüman görünür, misyonerlik faaliyeti yapar gider.

Bizim, hacda arkadaşımız anlatıyor:

“—Ben tavafa girdim.” diyor. Medine-i Münevvere'deki mühendis kardeşlerimizden birisi şuraya, göğüs cebine paraları koymuş.

“—Tavafa girdim. Kalabalık, izhidam... Baktım birisi benim parayı yokluyor. Çekecek, alacak. Mâni oldum. Ama o da tam belli etmedi. Ama ben sezdim ki bu adam hırsız. Şöyle yüzüne baktım. Kocaman bir sakal bırakmış. Elinde de Kur'ân-ı Kerîm. Bir elinde Kur'ân-ı Kerîm'i tutuyor, güya Kur'an okuyarak tavaf yapıyor. Sakalı da kocaman. Yer de tavaf yeri. Öteki eli çalışıyor. Bu eliyle Kur'ân-ı Kerîm'i tutuyor, şu eli çalışıyor.” diyor.

Ben de dedim ki mühendis arkadaşşa;

“—E tabi oraya öyle gelecek adam... Böyle, hani karikatürlerde gördüğümüz yollu, mahkûm elbisesi giyecek değil ya; oranın kılığına bürünecek adam, sakal bırakacak. Sakal nasıl olsa tıraş etmedin mi çıkıyor. Sakal bırakacak. Kur’ân-ı Kerîm de kolay, eline alacak. Allah onu hayra erdirmez o adamı ama, herkes muhitinin şartlarına uyar.”

“—Ben onu iki üç tavaf takip ettim, birine el atarsa yakalattırayım polise. Takip ettim, adam beni anladı, savuştu gitti. Kendisini takip ettiğimi anladı, savuştu gitti.” diyor.

Onun için edebiyatçılardan bir tanesi diyor ki;

“—Altından kendini kolla, gözet. Altın, altından bir kap, tas, altından kendini kolla gözet. Çünkü zehri teneke kupa içerisinde sunmazlar.”

Sana zehir sunacağı zaman adam eğri büğrü, eski püskü bir teneke kutuda, maşrapada sunmaz. Gösterişini güzel yapar, sana zehri yutturmak için, kandırmak için seni altından bir kap içinde sunar. Onun için dışı yaldızlı şeylere aldanmayın, gözünüzü açın. Müslümanın feraseti vardır anlar, aldanmaz. Sezer, doğruyu Allah’ın izniyle anlar.

Allah-u Teâlâ hazretleri cümlemize feraset nasib eylesin. İslâmî feraset nasib eylesin. Hakikî dostu, hakikî düşmanı tanımak nasib etsin.

Dergileri, dedim ya inceliyorum. Bakıyorum çoğu Ermeni propagandası yapıyor. Allah Allah, Türkiye’de Ermeni’nin propagandasını yapıyor.

Ermeni eserler tahrip oluyormuş, vah vah, yazıkmiş bilmem neymiş...

Kürt propagandasını tahrik ediyor. Onlar bizim kardeşimiz. Kimimizin anası Kürt'tür, babası Türk'tür. Kimimizin Çerkez'dir. Kan tahliliyle uğraşacak hâlimiz yok ya. Müslüman olduktan sonra Ermeni bile olsa şimdi buraya, bizim bu vaazımıza, kadınlar kısmına geçen günlerde Ermeni bir kadıncağыз geldi. Kucağında çocuğuyla. "Hocam biz müslüman olduk." dedi. Allah razı olsun. Ermeni olmuş, ne olacak yani, müslüman. İyi niyetli olduktan sonra bir şey değil.

Allah bizi imandan ayırmasın... İslâm'dan ayırmasın... Bizim adımız müslümana yazılmış, bu sahte isim olmasın... Müslüman olarak yaşayıp, müslüman olarak ölmeyi Allah cümlemize nasib eylesin...

g. Kurbanlıkların Özellikleri

Bu hadîs-i şerîf de Hz. Ali Efendimiz'den rivayet edilmiştir. İbn- i Mes'ud'dan da bir rivayet var. Kurbanlıkların vasıflarını anlatıyor Peygamber Efendimiz. Buyuruyor ki:⁷

لَا يُضَحَّى بِمُقَابَلَةٍ وَلَا مُدَابِرَةٍ وَلَا شَرْقَاءَ وَلَا
خَرْقَاءَ وَلَا عَوْرَاءَ

(ن. عن علي؛ طب. ع ن أبي مسعود)

⁷ Neseî, *Sünen*, c.XIII, s.353, no:4299; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.55, no:4465; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.88, no:12174; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVII, s.188, no:17907.

RE. 489/ (*Lâ yudahhà bi-mukàbeletin, ve lâ müdâberetin, ve lâ şarkàe, ve lâ harkàe, ve lâ avrâe.*)

(*Lâ yudahhà*) “Kurban kesilmez.” Hangi hayvanlar? (*Bi- mukàbeletin*) “Kulağı önünden arkaya cart kesilmiş, özürlü hayvanlar. (*Ve lâ müdâberetin ve lâ şarkàe*) Kulağı yarılmış, (*ve lâ harkàe*) delinmiş, (*ve lâ avrâe*) gözü kör, kusurlu, özürlü, âzâsı noksan, kusurlu hayvanlar kurban edilmez.”

Kurbanların iyi hayvanlardan seçilmesi, özürsüz olması lazım. Kurbanlık yerine gidecek kadar yaşı müsait olması lazım, gösterişli olması lazım.

Allah-u Teâlâ Hazretleri Kur’ân-ı Kerîm’inde buyuruyor ki:

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ

(Âl عمران: ٩٢)

(*Len tenâlü’l-birre hattâ tünfikù mimmâ tuhibbûne.*) “Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda harcamadıkça, yüksek vasıflı bir takvâ sahibi müslüman sıfatını elde edemezsiniz.” (Âl-i İmrân, 3/92)

Fedakârlığı öğrenecek insan... Allah’ı aldatabilir misin?

Hurmaların çürüklerini ayıkla ayıkla bir avuç, tamam:

“—Hurmamdan al sana zekât!”

O alan fakirin canı yok mu, ona da güzelini versene. En berbatlarını ayıklıyorsun, hiç olmazsa ortalamadan, kararlardan alması lazım. Kusurlu olmaması lazım. Çünkü ibadet içindir. İbadet için dikkatli olması lazım.

h. Gusülde Saç Örgüleri

Bu da gusül abdesti almakla ilgili bir teferruat bilgisi.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁸

لَا يَضُرُّ الْمَرْأَةَ الْحَائِضَ وَالْجُنُبَ أَنْ لَا تَنْقُضَ
شَعْرَهَا إِذَا أَصَابَ الْمَاءُ شِرَافَ الرَّأْسِ

(الخطابي، والضياء عن جابر)

RE. 489/7 (*Lâ yedurru'l-mer'ete'l-hâida ve'l-cünübe, en lâ tenkuda şa'rehâ, izâ esâbe'l-mâu şirâfe'r-re'si.*)

“Kendisine gusül abdesti alması gereken kadın. Yani hayızdır, aybaşı görmüştür, bitmiştir, abdest alacaktır. Veyahut cünüp olmuştur, yıkanması gerekmiştir. Ona böyle saçları uzunsa, saçlarının dibine gittiği zaman saçının bağlarını, örgülerini tamamen çözmesi icap etmez. Mühim olması deriye bağlı olan kısımlarının, diplerinin, saç diplerinin suyu görmesidir. Suyun oralara erişmesidir.”

⁸ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.168, no:7844; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.I, s.291, no:242; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.382, no:26582; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVII, s.189, no:17910.

Binâen aleyh, başında saçı topuz olmuş bile olsa, örgülü bile olsa uzun saçlı kimseler oluyor, saçını yıkadığı zaman dibine, saçının derisine su ulaşıyorsa ona zarar vermez. Gusül abdesti alınmış olur, diye o saçın sökülmemesini şey yapıyor, saçını sökmeden yıkanabilir, diye bildiriyor Peygamber Efendimiz.

Muhterem kardeşlerim!

Dinimizde önemli olan şeylere önem derecesine göre fakihlerimiz, alimlerimiz hep sıfat vermişlerdir. Meselâ:

“—Bu farzdır.”

Bu farzdır, ne demek? Bu ayetle sabit, kat’î delille sabittir, mutlaka yapılmalıdır, demek.

Bu sünnettir, bu müstehabdır, bu mubahtır, bu mekruhtur, bu haramdır diye hepsinin sıfatlarını tesbit etmişler. Bu devrin müslümanları farzı, haramı unutmuş. Çok cahillik var.

Komik bir şey söyleyeyim size: Arafat’ta bizim emekli subaylardan birisi, çeşmenin başına portatif aynasını koymuş, sabahleyin yüzünü sabunlamış, tıraş oluyor Arafat’ta. Herkes ihramlı olacak. İhramlıyken saç tıraş edilmez, sakal tıraş edilmez, kıl bile kopartılmaz, tıraş oluyor. Herkes başına çöktü, çullandılar, dediler:

“—Yâhu bu böyle olmaz. Emirlere aykırı yapıyorsun.”

“—Benim aklım almaz öyle şeyleri!” diyor.

Alışmış askerlikte sinekkaydı tıraş olmaya... Olmaz, farzı bilmek lâzım!

Hocalardan bir tanesini nikâha çağırılmışlar. Çocuk Amerika’da tahsil görmüş, düğün yapılacaktır. “İslâm’ın beş şartını soruyorum, bilmiyor.” diyor. “Daha gusûlden haberi yok!” diyor. Evlenecekler, çoluk çocuk sahibi olacaklar, guslû bilmiyorlar. Karı koca yıkanması lazım, gerdekten sonra yıkanması lazım, yıkanmayı bilmiyorlar. Cenabetten gusûl, yıkanması lazım, farz. Allah’ın emri, olmazsa olmaz. Namaz olmaz, oruç olmaz. Abdest olmadığı için ibadetleri şey yapmaz.

Bu dinimizi hiç olmazsa kısa hatlarıyla da olsa mutlaka öğrenmeli, ezberlemeliyiz. Sizler de, bizler de, çoluk çocuğumuz da, kadınlarımız da bilmiyorlar. Açıkça balkona çıkıveriyor.

“—Yahu kızım haram. Buralarını gösteremezsin. Saçını gösteremezsin, göğsünü gösteremezsin, kolunu bacağını gösteremezsin!

Bilmiyorlar.

i. Allah Bu Ümmeti Aciz Bırakmaz

Sonuncu hadîs-i şerîfi okuyuverelim. Sekizinci hadis-i şerif... Ebû Sa’lebe’den Ahmed ibn-i Hanbel rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz kıyamete ait bir bilgi vererek diyor ki:⁹

⁹ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.193. no:17769: Sa’lebe RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XII, s.175, no:34546; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.XVII, s.194, no:17924.

لَا يُعْجِزُ اللَّهُ هَذِهِ الْأُمَّةَ مِنْ نِصْفِ يَوْمٍ إِذَا رَأَتْ
الشَّامَ مَائِدَةَ رَجُلٍ وَأَهْلَ بَيْتِهِ فَعِنْدَ ذَلِكَ فَتْحُ

القُسْطَنْطِينِيَّةُ

(حم. عن أبي ثعلبة)

RE. 489/8 (*Lâ yu'cizu'llàhu hâzihi'l-ümmete min nısfı yevmin, izâ raete's-şâme mâidete raculin ve ehli beytihî, feinde zâlike fethu'l-kostantîniyyeti.*)

“—Allah-u Teâlâ Hazretleri bu ümmeti âciz bırakmaz. Yarım gün daha ileri götürmekten âciz bırakmaz. Şam bir adamın sofrasını gördüğü zaman ve onun ehli beytini gördüğü zaman, Allah bu ümmeti âciz bırakmaz, ona güzel gün mutlaka gösterir. Ve işte bu esnada Kostantiniye feth olunacaktır.” buyurmuş.

Peygamber Efendimiz'in kıyametin kopmasına yakın zamanda olacak hadiselerle ilgili çok hadîs-i şerîfleri vardır. Bu hadîs-i şerîflerden birisi de bu olmuş oluyor.

Bu kıyamet alametleriyle ilgili hadisleri bazı arkadaşlarımız topladılar ayrı kitaplar halinde muhtelif yerlerde neşir de ettiler. “ Bu hadiseden sonra Konstantiniye fetholunacak!” diye bildirmiş.

j. Gusülle İlgili Tavsiyeler

Bu hadis-i şerif gusletmekle ilgili... Ahmed ibn-i Hanbel rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

لَا يَغْتَسِلُ الرَّجُلُ مِنْ فَضْلِ امْرَأَتِهِ وَلَا تَغْتَسِلُ بِفَضْلِهِ
وَلَا يَبُولُ فِي مُغْتَسَلِهِ وَلَا يَمْتَشِطُ كُلَّ يَوْمٍ

(حم. عن رجل من الصحابة)

RE. 489/9 (*Lâ yağtesilü'r-racülü min fazli'mreetihî, ve lâ yağtesilü bi-fadlihî, ve lâ yebûlü fî muğtesilihî, ve lâ yemteşitu külle yevmin.*)

(*Lâ yağtesilü'r-racülü min fazli'mreetihî*) “Erkek kadının artık suyuyla yıkanmasın! (*Ve lâ yağtesilü bi-fadlihî*) Kadın da erkeğin artık suyuyla yıkanmasın! (*Ve lâ yebûlü fî muğtesilihî*) Yıkananlar da yıkandıkları yere idrar etmesinler! (*Ve lâ yemteşitu külle yevmin*) Her gün saçını taraması gerekmez.” diye bu yıkanma ile ilgili mâlumatı Efendimiz vermiş.

Tabi su kapları, su imkânları yine o beldenin o zamanki şartları düşünülerek... Bir kap geliyor ortaya. Onun içine ellerini daldırıyorlar. Abdest alıyorlar. Ellerini daldırıyorlar yüzlerine döküyorlar... Geride su kalıyor. Ondan sonra ötekisi geliyor. O da onunla yıkanıyor.

¹⁰ Ahmed ibn-i Habel, *Müsned*, c.IV, s.110, no:17052; sahabelerden bir şahıstan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.388, no:26611; *Câmiül-Ehâdîs*, c.XVII, s.199, no:17940.

“—Kadının artık suyuyla erkek yıkanmasın! Erkeğin artık suyuyla kadın yıkanmasın!” buyurmuş.

Bazıları bu hususta başka fikirler söylemişler. Hadisi okuduk. Bu konuda mensuhtur da diyorlar.

k. Ağaç Dikmenin Mükâfâtı

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹

لَا يَغْرِسُ مُسْلِمٌ غَرْسًا وَلَا يَزْرَعُ زَرْعًا فَيَأْكُلُ مِنْهُ
إِنْسَانٌ وَلَا طَائِرٌ وَلَا شَيْءٌ إِلَّا كَانَ لَهُ أَجْرٌ

(طسن.ع ن عمرو بن العاص)

RE. 489/10 (*Lâ yağrisü müslimün garsen, ve lâ yerzau zer'an, feye'külü minhü insânün, ve lâ tâirün, ve lâ şey'ün, illâ kâne lehû ecrün.*)

(*Lâ yağrisü müslimün garsen*) “Bir müslüman bir fidan dikerse veyahut bir nebat ekerse; (*ve lâ yerzau zer'an*) yere bir ziraat malzemesi ekerse; (*feye'külü minhü insânün, ve lâ tâirün, ve lâ şey'ün*) bu diktiğinden, ektiğinden bir insan veya bir kuş veya bir başka mahlûk yerse; (*illâ kâne lehû ecrün*) bu diken kimseye sevap kazandırır.”

¹¹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IX, s.14, no:8987; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.326, no:4740; Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.VIII, s.177, no:2901; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.138, no:11530; Ebû Avâne, *Müsned*, c.III, s.330, no:5188; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.196, no:384; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.1461; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.897, no:9084; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVII, s.200.

Bu hadîs-i şerîfi hatırımızda turalım!

Bursa'da belediye reisi bir usul çıkartmış. Nikâhlanan kimseleri zorla alıyormuş, belli bir yer varmış orada. Oraya plaka konuluyormuş. Ve her genç bir ağaç dikiyorlarmış.

Bir orman meydana gelsin diye böyle yarı tatlı, yarı zorlama bir usul koydurmuş. Ormanlaşsın ortalık diye. Geçen gün söylediler bu bizim Doğu Anadolu'da bazı yerleri röportaj yapmak için gezmiş bizim arkadaşlarımız.

“—Şurada su akıyor hocam, burada hiç bir şey yok.” diyor. “Biraz ilerde hükümet çiftlik kurmuş, çam ağaçları yetişmiş, başka ağaçlar yetişmiş ama burası çırılçıplak.” diyor.

Hiçbir şey ekilmemiş.

Bu hadîs-i şerîfler varken insan nasıl kahvede oturur? Nasıl ağaç dikmekle meşgul olmaz? Nasıl memleketi yemyeşil yapmaz? Ben anlamıyorum.

Ben de askerliği Patnos'ta yapmıştım. Diyorlardı ki:

“—Şu karşıda gördüğünüz dağlar bundan 30-40 yıl veya 70-80 yıl önce tamamen yemyeşilmiş. Şimdi çırılçıplak.”

İnsan baktığı zaman rahatsız oluyor. Ama ortasından da boyuna:

“—Bilmem ne deresi, bilmem ne deresi...”

Bir sürü su şarıl şarıl akıyor. Hiç ziraatle meşgul olmuyorlar. Sebze bile ekmiyorlar. Bitlis'ten bir muhacir oraya gelmiş, bir bahçe almış. Domates, fasulye... ekmiş, bol bol yetiştirilmiş.

E mübarekler çalışsanıza, diksenize...

Müslümanın gayretli olması lazım. Kahvede oturup boş vakit geçireceğine...

Bizim bu İstanbul'da öyle yer kolay bulunmaz da Anadolu için bilhassa önemli.

Ya dereden bir kova su getir. Şurada bir fidan dik. Bu fidan büyüsün. Sana sevap yazılsın. O yeşil durdukça, ondan istifade edildikçe, gölgesinde oturuldukça sevap kazanırsın.

Bu ahlâkı unutmuşuz. Ağacı kesmeyi öğrenmişiz, dikmeyi öğrenmemişiz.

Eskiden İstanbul'dan Şile'ye ormanlar içinde gidilirmiş. Hiç yok şimdi. Her taraf ormanlıkmış.

Boğaziçi'nin eski resimlerine bakıyoruz ormanlıkmış.

Evlerle doluyor. Yangınlarla yanıyor.

Ağaç sevaptır. Bitki sevaptır. Yol, çeşme, köprü, kuyu bunların hepsi sevap şeylerdir. Sevaplara koşturalım. Hayırlar işlemeye koşturalım. Çünkü bu ömür fâni bir gün gelip göçüp gideceğiz. Arkamızdan amel defterimiz kapanmasın sevaplar yazılsın.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizim cümlemize helâl, hayırlı bol kazançlar nasib etsin... Helâl kazançlarımızla hem kendimiz helâl helâl yiyip kimseye muhtaç olmadan yaşayalım, hem de hayrât u hasenât yapmayı Allah nasib eylesin... Sevdiği, razı olduğu kul olarak yaşayıp, huzuruna sevdiği, razı olduğu kul olarak varmayı nasib eylesin...

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

16. 08.1987 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

